

F. t. l. vedr. våbenloven

direkte kan tjene til at udvikle et lands militære formåen, som ydes i udlandet eller i Norge til brug i udlandet, kræver tilladelse.

Efter amerikansk ret kræver ydelse af teknisk bistand på våbenområdet («defense service») tilladelse. »Defense service« er i International Traffic in Arms Regulation (ITAR) 120.9 defineret som følger:

- a) Ydelse af assistance (inkl. oplæring) til udenlandske personer, uanset om det er i USA eller i udlandet, vedrørende design, udvikling, teknik, fremstilling, produktion, samling, test, reparation, vedligeholdelse, modifikation, drift, afmilitarisering, destruktion, bearbejdning eller brug af forsvarsmateriel.
- b) Overførsel af tekniske data, som er underlagt eksportkontrol, til udenlandske personer, uanset om det er i USA eller i udlandet.
- c) Militær træning/oplæring af udenlandske delinger og styrker, regulære såvel som irregulære, inkl. formel eller uformel instruktion af udlændinge i USA eller i udlandet eller via korrespondancekurser, publikationer og medier af enhver art af teknisk, uddannelsesmæssig eller informativ art, hjælp til træning/oplæring, orientering, træningsøvelser og militær rådgivning.

Efter canadisk ret kræver teknisk bistand eksporttilladelse, når bistanden ydes i udlandet. Teknisk bistand er i »Guide to Canada's Export Controls« defineret således: »Technical assistance« may take forms such as instruction, skills, training, working knowledge, consulting services. »Technical assistance« may involve transfer of »technical data«.

5.4. Våbenarbejdsgruppens forslag

Arbejdsgruppen påpeger, at fuld implementering af Rådets fælles aktion om teknisk bistand forudsætter, at der ud over kontrol med teknisk bistand vedrørende dual-use produkter, som skal anvendes i forbindelse med masseødelæggelsesvåben og missiler til fremføring heraf (herefter benævnt dual-use teknisk bistand), som Økonomi- og Erhvervsministeriets lovforslag vedrører, også indføres kontrol med teknisk bistand, som relaterer sig direkte til produkter, der alene kan anvendes som masseødelæggelsesvåben og dermed ikke har nogen civile anvendelsesmuligheder, eller missiler, der er specielt konstrueret eller modificeret til fremføring af masseødelæggelsesvåben (herefter benævnt våbenteknisk bistand).

Der er i det internationale samarbejde ikke herudover vedtaget retningslinjer for, endsigte forpligtelser til, indførelse af kontrol med teknisk bistand på våbenområdet, jf. dog bemærkningerne om FN's Sik-

kerhedsråds resolution 1540 i rapportens (bilag 1) afsnit 5.3., jf. afsnit 2.3.3, (lovforslagets pkt. 5.2., jf. pkt. 2.3.7.).

Arbejdsgruppen anfører, at kontrol af personer, der under ophold i udlandet yder teknisk bistand, adskiller sig væsentligt fra både den traditionelle våbeneksportkontrol og den generelt set nyere kontrol med våbenformidling. Både eksportkontrol og kontrol med våbenformidling indebærer restriktioner for henholdsvis overførsel og arrangering/forhandling af overførsel af våben fra ét land til et andet. Kontrol med teknisk bistand griber derimod ind i individers adgang til at tage arbejde, undervise mv. i udlandet.

En række af de lande, som vi normalt sammenligner os med (Holland, Storbritannien og Tyskland), har da også udtrykkeligt tilkendegivet, at de ikke agter at indføre kontrol med teknisk bistand vedrørende konventionelle våben.

På den baggrund finder arbejdsgruppen ikke grundlag for at anbefale, at Danmark indfører generel kontrol med teknisk bistand ud over, hvad der følger af EU's fælles aktion om teknisk bistand i forbindelse med masseødelæggelsesvåben.

Det er i den forbindelse arbejdsgruppens opfattelse, at reglerne om våbenteknisk bistand bør svare til reglerne om dual-use teknisk bistand. Arbejdsgruppen lægger herved vægt på, at de to former for teknisk bistand tjener samme formål, og at overgangen mellem teknisk bistand vedrørende dual-use produkter, der skal anvendes i forbindelse med masseødelæggelsesvåben, og våbenteknisk bistand, som vedrører selve masseødelæggelsesvåbnene, kan være glidende.

Arbejdsgruppen finder dog – i modsætning til Økonomi- og Erhvervsministeriets lovforslag – ikke grundlag for at fravige hovedreglen i dansk ret om, at både forsættelige og – både groft og simpelt – uagtsomme overtrædelser af særlove straffes.

Arbejdsgruppen lægger herved vægt på, at mens dual-use teknisk bistand både kan anvendes i forbindelse med masseødelæggelsesvåben og til fredelige formål, så retter den våbentekniske bistand sig direkte mod masseødelæggelsesvåben. Således kan en yder af dual-use teknisk bistand meget vel savne kendskab til det endelige formål med bistanden, mens en yder af våbenteknisk bistand, jf. definitionen ovenfor, må antages som udgangspunkt at være klar over dette.

5.5. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tiltræde våbenarbejdsgruppens forslag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 (§ 7 c).